

ציודה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יו"ל חידי שבוע עם תכנים מגוונים!

בְּדֶרֶךְ הַפְּרִשָּׁה

אֲדָמָה, וְרֹאֵה שְׂאִינָנוּ מִבֵּין. לָמָּה פָּרָה
אֲדָמָה מְטֵהֶרֶת? שׁוֹרְפִים בָּאֵשׁ, וּבֹאֲפֹר
בְּכֻלָּל לֹא מִבְּחִינִים אִם הַפְּרָה הֵיטָה
אֲדָמָה אוֹ לְבָנָה. וּמָה מְשֻׁנָּה אִם יֵשׁ מְעַט
שְׁעָרוֹת שְׁחֹרוֹת? וְלָמָּה הִיא נִפְסָלֶת אִם
עָשׂוּ בָּהּ עֲבוּדָה, אֲפֹלוּ קִלְהָ, פַּעַם אַחַת?
שְׁלֹמֹה כֵּן הִחְפִּים! מִתּוֹךְ הָעֵינִן בְּמִצְוֹת
פָּרָה אֲדָמָה הוּא לְמַד לְהִבִּין שֵׁישׁ דְּבָרִים
שְׂאִינָנוּ לֹא מִבְּחִינִים!! שֵׁישׁ דְּבָרִים שֶׁהֵם
לְמַעַלְהָ מִהַשְּׂגָתָנוּ. רַק טִפְשׁ חוֹשֵׁב שֶׁהוּא
יֹדֵעַ וּמִבִּין אֶת הַכֹּל!

הַפְּרִשָּׁה אֵינָה פּוֹתַחַת בְּמִלִּים 'זֹאת חֶקֶת
הַפְּרָה' אֲלֵא 'זֹאת חֶקֶת הַתּוֹרָה' - כִּי אֶת
כָּל הַתּוֹרָה אֲנִיחָנוּ צְרִיכִים לְקַיֵּם כְּמִצְוֹת
מְלֶךְ עֲלֵינוּ, פִּקְדוֹהָ לֹא הִסְפְּרִים. כֹּאֲשֶׁר
אָדָם מִתְחִיל 'לְחֻשֵׁב' הוּא עָשׂוּי לְהַפְּשֵׁל.
יֵשׁ מִצְוֹת שֶׁהוּא מִבִּין, וְאוֹתָם יְקַיֵּם
בְּדִיקָנוּת, אֲבָל מִצְוֹת שֶׁלֹּא כָּל כֶּה מִבְּחִינִים

פְּרִשְׁתָּנוּ פּוֹתַחַת בְּמִצְוֹת פָּרָה אֲדָמָה.
כֹּאֲשֶׁר אָדָם אוֹ כְּלִי נְטֻמָּאִים בְּטֻמְאַת מֵת,
מִזִּים עֲלֵיהֶם 'מִי חֲטָאת' (מִי שֶׁמְחַטָּאִים
- מְטֵהֶרֶם) כְּחֶלֶק מִתְּהִלָּה הַהִטְהָרוֹת.
בְּמִי חֲטָאת אֵלֶּה יֵשׁ אֲפֹר מִפְּרָה אֲדָמָה
תְּמִימָה אֲשֶׁר לֹא עָלָה עֲלֶיהָ עַל.

מִצְוָה זוֹ הִיא מִהַמִּצְוֹת שְׂאִינָנוּ לֹא
מִבְּחִינִים. שִׁימוּ לֵב יְלָדִים יְקָרִים! יֵשׁ
שְׂמֵת־בְּטָאִים "זוֹ מִצְוָה בְּלִי טַעַם". זֶה לֹא
נְכוּן! הֲרִי לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵשׁ טַעַם
וְסִבָּה בְּכָל דְּבָר, רַק לָנוּ לֹא גִלוּ אֶת הַטַּעַם.
שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, עֲלִיו נֶאֱמַר שֶׁהִיָּה "הַחֶכֶם
מִכָּל הָאָדָם", הוּא הִשִּׁיג אֶת כָּל הַחֲכָמוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם, הִבִּין אֶת לְשׁוֹן בְּעֲלֵי הַחַיִּים
וְאֵת כָּל עֲנִינֵי הַטֶּבַע. וְהִנֵּה לְגַבִּי מִצְוֹת
פָּרָה אֲדָמָה אוֹמֵר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ "אֲמַרְתִּי
אֲחַכְמָה - וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי". דְּרָשׁוּ חַז"ל
שֶׁהוּא רָצָה לְהִבִּין אֶת טַעַם מִצְוֹת פָּרָה

יכולים חלילה להקל בהם. כמו מצות ששטנו, בשר בחלב, ואפלו ל"ט מלאכות שבת.

ידוע הספור בגמרא על דמא בן נתינא, גוי באשקלון, שותר על הון עתק בשביל כבוד אב. בקשו הכהנים לרכש ממנו אבן יקרה, ישפה, לחשן הכהן הגדול, אך הוא לא רצה להעיר את אביו משנתו. ה' 'שלם' לו עבור המצוה ופרתו ילדה פרה אדמה, אותה רכשו הכהנים בדמים מרבים.

דרש רבנו ה'חדושי הרי"ם', כאשר גוי היה מוכן להפסיד המון כסף בשביל מצות כבוד אב, היה בשמים קטרוג גדול על בני ישראל. הנה, גוי מוכן להפסיד כל כך הרבה כסף עבור מצוה! על כן העניקו לו פרה אדמה בשכרו, אותה רכשו היהודים בהמון המון כסף. בכך גברו המלאכים הסניגורים על המלאכים המקטרגים: ראו! גוי אמנם הפסיד המון כסף – עבור מצוה שכלית, מצוה שהטעם ברור! אבא הביא אותה לעולם, גדל והשקיע בה, יש לכבד אותו! היהודים מוכנים להוציא המון כסף אפלו עבור מצוה לא-מוכנת! פרה אדמה!

כשמאמינים שהכסף הוא מאתו יתברך שמו, מכבדים אותו גם במצוות לא מוכנות. קונים אכל בהכשר מעלה גם בעלות יקרה יותר, תפלין ומזוזות מהדרים, כבוד השבת ותלמוד תורה.

פעילי 'קרן הסעות' הציעו להורים לרשם את בנם לתלמוד תורה. הם חששו שלא יוכל להחכים וללמד מקצוע. הסביר להם האברה כי שלמה המלך היה החכם מכל אדם – וחקמתו לא נרפשה כלל באוניברסיטה אלא ישירות מהקב"ה! הדבק בה' ובתורתו לא יחסר כל חכמה ואף יצליח בפרנסתו בס"ה. החכמה היא לדעת 'והיא רחוקה ממני', הבורא יתברך שמו, היה הונה ויהיה, גם כאשר אינני מבין אותו.

הצדיק רבי בונים מפשיסחא התבטא בחכמתו "אלו הייתי מבין את כל מה שה' עושה – הרי כבר לא יחשב לאלקים שלי, אלא כמו חבר שלי... אדרבה! בכך שיש דברים נשגבים מבינתי – הרי ה' הוא האלקים! יסוד האמונה הוא "להאמין מבלי להבין!"

בדרך רבותינו

בתאריה מר ז"ה רצחו מול עיניו עשרות יהודים בעלילה נוראה. מרב צער וכאב לב נפל למשכב. מצבו הלך והדרדר עד שיצאה נשמתו ביום ד' בתמוז (שחל השבוע ביום עש"ק) שנת ד' אלפים תתקל"א (לפני 849 שנה).

לפנינו תפלה שחבר רבנו תם וכה נכתב בראשה: "האומרה בכל יום, אני ערב בדבר שלא יארע לו שום פגע רע בכל אותו יום, ויצליח בכל דרכו".

אחד מגדולי הראשונים הנו רבנו תם, בן בתו של רש"י, שהיה גדול בעלי התוספות וראש הרבנים בדורו. שמו המלא 'רבנו יעקב בן מאיר' וקרוי בכינוי 'רבנו תם' ע"ש הפסוק 'ועקב איש תם ישב אהלים'. בימיו פרעו הנוצרים מסעי הרג ואבדן באחינו בני ישראל במדינות אשכנז, הידועים בשם 'מסעות הצלב', ורבנו תם עצמו נפצע וחלה מאכזריותם. ביום כ' בסיון (שנקבע לדורות ליום צום, בכי ומספד על גזרות שחזרו ונשנו

וזה נסח התפלה:

בְּבִקְשָׁה מִכֶּם מִיכָאֵל וְגַבְרִיאֵל וְרַפָּאֵל, שְׁתַּעֲמְדוּ בְּתַפְלָה בְּבִקְשָׁה וּבְתַחֲנוּנִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂאֲצִיחַ בְּכָל דְרָכֵי וּבְכָל מְקוֹם שְׂאֲנֵי הוֹלָה, הוּן מְלִיסְטִים שְׂלֵא יִיְקוּנֵי; הוּן מְשֻׁדִים, הוּן מְלִילִין, הוּן מְאִישׁ וְאִשָּׁה מְכַל דְּבַר רַע; הוּן מְחַרְבֵי וְדָבַר, הוּן מְרַעַב, הוּן מְכַל פְּרַעְנִיּוֹת הַהוֹלְכִים וּבָאִים לְעוֹלָם. מִן הַכֹּל יְצִילֵנִי אֲדוֹנָי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׂלֵא יִשְׁלְטוּ בִּי, לֵא בְּגוֹפִי וְלֵא בְּמַאֲוָדִי וְלֵא בְּזַרְעִי.
יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שְׁתַּהַר אֶת הַשְּׁעָה הַזֹּאת עַת רְצוֹן לְפָנֶיךָ שְׁתִּשְׁמַע אֶת תַּפְלָתִי וּבִקְשָׁתִי.

ה' צְבָקוֹת עֲמָנוּ מְשֻׁבָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה (ויאמר ג' פעמים)
ה' צְבָקוֹת אֲשֶׁרֵי אָדָם בִּטַּח בָּךְ (ג' פעמים)
ה' הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קְרָאֵנוּ (ג' פעמים)
הַמֶּלֶךְ הַגָּאֵל אֶתִּי מְכַל רַע יְבָרַךְ אֶת הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בְהֵם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבֹתַי אֲבָרְהָם וַיִּצְחָק, וַיִּדְגֵנוּ לָרֵב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ. (ג' פעמים)
לִישׁוּעָתְךָ קוֹיֵתִי ה'. לְפִוְרָקְנָה סְבִרִית ה' (ו' פעמים)
גִּד גְּדוּד יִגְדוּנֵנוּ וְהוּא יִגִּד עֲקֵב (ו' פעמים)
כֶּךָ אֲצִלִּיחַ בְּדַרְכֵי כְמוֹ שְׁעֵשָׂה יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵבְרוֹ הַיַּרְדֵּן עִם יִשְׂרָאֵל בְּמַלְחָמָה עִם הַכְּנַעֲנִי וְשָׁב בְּשָׁלוֹם לְאֶרְצוֹ.

בְּדַרְךָ ה' טָבַע' ...

מסביר רבנו ה' שפּת אמת', באמת יש בראית נחש הנחשת סגלות מרפא, כפי שכתב רבנו הרמב"ן. והקב"ה למד אותנו כאן שגם כאשר עוסקים ברפואה 'גשמית' יש לשאת עיניהם בתפלה לה! הקב"ה הוא החונן דעת לחכמי הרפואה, ובשעה שעוסקים בדרך הטבע נזכר מי עומד "מלמעלה". כעת בתקופת הקורונה נקפיד ונמלא אחר הוראות הרופאים, בקרוב נזכה בסיעתא דשמיא למציאת חסון, נפעל בדרך הטבע, ובו בזמן נתפלל שהקב"ה ישלח רפואה שלמה לחולי ישראל ולכל יושבי תבל, וימנע מגפה מנחלתו.

כאשר ה' העניש את בני ישראל בדברם רע על ה' ועל משה רבנו, שלח נחשים ארסיים שהכישו את העם, ורבים נטו למות. אמר ה' למשה שיִעֲשֶׂה 'נחש נחשת' והיה כל הנשוח והביט אל נחש הנחשת וחי. אומרת המשנה "וכי נחש ממית, או נחש מחיה? אלא, בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהן שבשמים, היו מתרפאים". כלומר, הרפוי אינו באמצעות הנחש, אלא בשעבוד לב להקב"ה. שואלים, אם כן, אפוא, למה צוה ה' לעשות נחש? משה יכריז על 'יום תענית ותפלה', בו יתחננו לה' וישאו עיניהם כלפי מעלה, ויתרפאו! ללא נחש כלל!

בְּדֶרֶךְ הַחֲנוּוּהַ

בְּפֶרֶשְׁתֵּנוּ הַקִּב"ה מְצִוָּה אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לְדַבֵּר אֶל הַסֵּלַע שִׁיּוֹצִיא מִים וּבְמִקוֹם לְדַבֵּר אֶל הַסֵּלַע שִׁישׁוּב לְהוֹצִיא מִים, מֹשֶׁה הִכָּה אֶת הַסֵּלַע בְּמִטְהוֹ. וְאַיִךְ הִגִּיעַ לְטָעוּת זוֹ? כִּי אַרְבָּעִים שָׁנָה קִדְּם לָכֵן, לְאַחַר קְרִיעַת יַם סוּף, אֲכֵן צִוָּה ה' שִׁיִּכָּה בַּסֵּלַע. הַקְּדָמוֹנִים דָּרְשׁוּ כִּי הַקִּב"ה מְלַמֵּד אוֹתָנוּ שְׁלֹכַל גִּיל וּלְכָל מְקוֹם יֵשׁ דְּרָכֵי חֲנוּוּהַ שׁוֹנוֹת. ב'צִעֲרוֹתוֹ' הוֹצִיאָנוּ מִים מִהַסֵּלַע בְּאִמְצָעוֹת מִטְהָ, וְאֵלּוּ ב'בְּגֵרוֹתוֹ' יֵשׁ לְדַבֵּר... חֲנֻוּהַ לְנַעַר עַל פִּי דְרָכָו

עַל הוֹרִים וּמְחַנְכִים לְהִתְבּוֹנֵן בְּתִנְאִים הַנִּצְבִים בְּפְנֵיהֶם, כִּי חֲנוּוּהַ הוּא מְשִׁימָה, בְּהִתְאַמָּה אִישִׁית, לְכָל בּוֹ, לְכָל גִּיל וּלְכָל זְמַן. רַבֵּנִי וּפְעִילִי קָרָן הַסָּעוֹת מִתְמַחִים בִּיסוּד חֲנוּכֵי זֶה. לְהִתְאַיִם כָּל תְּלָמִיד לְמוֹסָד מִתְאַם עֲבוּרוֹ, עַפ"י אִפְיוֹ וְרָמְתוֹ. גַּם בְּהַמְשָׁךְ מְשִׁקִיעִים חֲשִׁיבָה רַבָּה לְקִרְאָת הַמַּעֲבָר לְעוֹלָם הַיְשִׁיבוֹת. מֵאוֹת רַבּוֹת שֶׁל נְעָרִים עוֹלִים לַיְשִׁיבוֹת קְדוֹשׁוֹת בְּלוּוֵי צְמוּד שֶׁל אֲבָרְכֵי קָרָן הַסָּעוֹת, הַמְּשִׁיכִים לְקִיָּם קָשֶׁר וְעִדּוּד בְּהַמְשָׁךְ הַדְרָה...

בְּדֶרֶךְ הַחִידוּת

חַז"ל אוֹמְרִים שֶׁהַבְּאֵר הִיְתָה בְּזִכּוֹת מְרִיָּם, וְעַנְנֵי הַכְּבוֹד בְּזִכּוֹת אֶהֱרֹן. מִנֵּיִן לְמַדּוֹ זֹאת? בְּפִטְרֵית אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן נֹאמַר 'וַיִּבְכּוּ אֶת אֶהֱרֹן שְׁלֹשִׁים יוֹם כָּל בַּיִת יִשְׂרָאֵל'. מִדּוּעַ בָּכוּ כָּלֵם בְּמוֹת אֶהֱרֹן?

שְׁלַחוּ לָנוּ לְמֵייל: zaida@kerenh.org.il אוּ לְפִקֵּס 03-8004455 וְמִי שֶׁפָּתַר אֶת הַחִידוֹת – נִפְרָסֵם אֶת הַשֵּׁם שֶׁלּוֹ עִם הַפְּתִירוֹן בְּעֵלוֹן הַבָּא.

תְּשׁוּבוֹת מְגִלְיוֹן קוֹדֵם:

הַמְּלָה בְּעֵלֵת הַגַּמְטְרִי' הַגְּבוּהָה בְּתוֹרָה "כִּי תִשְׁתַּרְרַר עָלֵינוּ". 1500! תַּמּוּ"ז רָאשֵׁי תַבּוֹת ז' מִנֵּי ת' שׁוּבָה מ' מְשִׁמְשִׁים ו' בְּאִים! חֲדָשׁ טוֹב!

הַפּוֹתְרִים: יִצְחָק א. | אֶלְחָנָן ר. | יוֹסֵף ז. | יַעֲלֵ ש. | יְהוּדָה ש.

מַעֲוֹנֵינִים לְהַנְצִיחַ אֶת הָעֵלוֹן הַבָּא לְזִכּוֹת יְקִירְכֶם?
צַרוּ אִיתָנוּ קָשֶׁר בְּמֵייל: zaida@kerenh.org.il

רוֹצִים אֶת הָעֵלוֹן אֲצִלְכֶם?

שְׁלַחוּ בִקְשָׁה לְדוּא"ל zaida@kerenh.org.il וְנִשְׁלַח אֵלֵיכֶם!

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ר 95-659-804-5 התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים פלוס" ברחבי הארץ